

Luoto 9.2.2015
NE

Koko kylä kodiksi –hanke 2013 – 2014 LOPPURAPORTTI

Niemelänkylän kyläyhdistys ry

1. Hankkeen perustiedot

Nimi: Koko kylä kodiksi –hanke (*hanketunnus*)
Toteuttaja: Niemelänkylän kyläyhdistys ry
Toteutusaika: 1.12.2013 – 31.12.2014

2. Yhteenveto hankkeesta

Koko kylä kodiksi -hanke toteutettiin Niemelänkylän kyläkirjan valmistelun ympärillä. Hankkeen kohteena olivat Niemelänkylän eri ikäiset asukkaat, perheet ja erityisesti lapset ja nuoret sekä kylälle muualta muuttaneet asukkaat. Hanke onnistui toimintansa puitteissa laajentamaan perinteisen kyläkirjan hyödynnettävyyttä voimakkaassa kasvussa olevan kyläyhteisön sosiaalisen ja kulttuurisen kestävän kehityksen tukemiseksi ja vahvistamiseksi. Hanke aktivoi toiminnassaan (kirjoittajapiiri, teematapahtumat, kyläkirjapiste jne) eri sukupolvia yhteistoimintaan ja tarjosi myös uusille asukkaille tietoa asuinpaikasta ilmiöistä ja ihmisistä ennen ja nyt. Hankkeen aikana Niemelänkylän kirjoitustyö valmistui ja kyläkirja julkaistiin 11.12.2014. Merkittävä tekijä hankkeen toiminnassa oli kaikkien kylän talojen valokuvaus ja julkaisu kirjassa sekä kirjojen ilmaiskappaleiden jako kyläläisille. Muita tärkeitä tuloksia olivat: koululaisille kohdennettu kirjoituskilpailu, äänitallenteiden tekeminen ja julkaisu Youtubessa ja Koko kylä kodiksi –teematapahtuma.

3. Hankkeen tavoitteet ja niiden toteutuminen

Koko kylä kodiksi – hankkeen tavoitteet oli projektisuunnitelmassa listattu seuraavasti:

1. Laajentaa perinteisen kyläkirjan hyödynnettävyyttä koko kyläyhteisön yhteisöllisyyden vahvistamisessa

2. Kyläyhteisön sosiaalisen ja kulttuurisen kestävän kehityksen tukeminen ja vahvistaminen erityisesti lasten ja nuorten osalta
3. Aktivoida yhteistoimintaa ja vuorovaikutusta eri sukupolvien kesken, jotta kaikilla on oma arvokas paikkansa yhteisössä
4. Lisätä kylän asukkaiden tietoisuutta ympäröivästä yhteisöstä, asuinpaikoista, perinteestä ja niiden vaikutuksesta elämään ennen ja nyt
5. Mahdollistaa eri elämäntilanteissa olevien henkilöiden kohtaaminen tapahtumissa, jotta he voivat havainnoida ympäristöä ja oppivat näkemään yhteisön jäsenet, erilaisuudet ja yhteenkuuluvuuden myönteiset vaikutukset
6. Auttaa kylän uusien asukkaiden kotoutumista osaksi yhteisöä Niemelänkylän yhä kasvaessa, kun he pääsevät tutustumaan kyläkirjan ja tapahtumien kautta asuinpaikkansa ihmisiin, asioihin ja historiaan.

Lyhytkestoisen hankkeen tavoitteet asetettiin kunnianhimoisesti ja niiden pidemmän aikavälin toteutumista on tässä vaiheessa vaikea arvioida. Kirjan sisältö ja sen tarjoama tieto ei kuitenkaan vanhene, vaan sen äärelle voivat eri ikäiset kyläläiset palata vielä vuosien päästä. Kiinnostus kyläkirjaa kohtaan on ollut voimakasta ja niin julkaisutilaisuuteen kuin ilmaiskappaleiden jakotilaisuuksiin on saapunut runsaasti väkeä, yli odotusten. Lähes kaikki ilmaiskappaleiksi varatut kirjat on jaettu eteenpäin lukijoilleen.

Palautteen mukaan kirjan sisältö on ollut kiinnostava ja kirja on ollut myös nuorten ja lasten käsissä luettu. Lapset ja nuoret ovat osallistuneet hankkeen toteutus vaiheeseen tapahtumissa esiintyjinä, postitusten hoitamisessa ja myös kirjoittajina kirjoituskilpailun osalta. Tämä on vahvistanut eri sukupolvien välistä vuorovaikutusta. Kirjan julkaisutilaisuuden ohjelma oli vapaamuotoinen ja koululaisten esityksiä oli runsaasti. Siitä osallistujat antoivat paljon kiitosta.

Yhteistöllisyyden vahvistumisen vaikutuksia on mahdotonta mitata, koska ne ovat kokemusperäisiä ja muutokset eivät näin lyhyellä aikajänteellä vielä näy. Joitain viitteitä yhteisöllisyyden vahvistumisesta on teematapahtumien osallistujamäärä, joka on kyläyhdistyksen muihin tapahtumiin verraten isompi. Myös julkaisutilaisuuden osallistujamäärä (n. 300) oli osoitus, että kyläläiset ovat aidosti kiinnostuneita aiheesta ja haluavat olla mukana kylän yhteisessä, merkittävässä tapahtumassa.

Niemelänkyläläiset -facebook sivuston jäsenmäärä on Koko kylä kodiksi -hankkeen aikana kasvanut aiemmasta n. 100 jäsenestä 258 jäseneseen. Lisäys on tapahtunut kesän ja syksyn 2014 aikana. Tämä on kyläyhteisön kannalta hieno asia, koska näin tavoitamme mm. kyläyhdistyksen tiedotettavien asioiden kanssa nopeasti ison joukon ihmisiä. Mukana on niin nykyisiä kuin entisiä kyläläisiä. Ryhmän ilmapiiri on yhteisöllinen ja asioita jaetaan positiivisessa hengessä.

4. Hankkeen toteutus

Koko kylä kodiksi hankkeen toteutus voidaan jakautui seuraaviin vaiheisiin, jotka etenivät suunnitelman mukaisesti aikataulussa:

Aktivointivaihe 12/2013 – 3/2014

Hankkeen alkuvaiheessa kirjoittajapiiri jatkoi aloittamaansa kyläkirjan suunnittelu- ja kokoamistyötä. Kyläläisiä aktivoitiin mukaan toimintaan ja tuottamaan omia muisteluksiaan, artikkeleita sekä kuvia taloista ja asuinpaikkojen historiasta ja elämästä. Toiminnasta tiedotettiin joka kotiin jaettavien tiedotteiden, Niemelänkylä facebook -ryhmän ja www-sivujen kautta. Hankkeesta toiminnasta tiedotettiin kaikissa kyläyhdistyksen tapahtumissa. Lehdistölle ja radioille tiedotettiin hankkeen eri vaiheissa.

Kuva kaikista taloista 4/2014 – 8 /2014

Kyläkirjaa varten toteutettiin valokuvausperiodi, jossa lähes kaikista kylän taloista otettiin painokelpoinen kuva. Yhteistyötä kuvaustyössä tehtiin JEDU:n Ylivieskan ammattiopiston media-assisitentti opiskelijoiden kanssa. Opiskelija Annu Somero

suoritti kuvaustyön. Myös vanhoja valokuvia kerättiin aktiivisesti tapahtumissa ja Kuvauslupien keruussa ja kuvauskuljetusten apuvoimina toimivat ovat kirjoittajapiiriläiset ja vapaaehtoiset kyläläiset.

Kirjoituskilpailu Niemelän koulun oppilaille 3-4/2014

Niemelän koulun oppilaille järjestettiin koulun opettajien toimesta kirjoitustapahtuma/kilpailu. Kirjoituksen teemana oli oma Niemelänkylä. Kirjoituskilpailun kirjoituksista kaksi otettiin mukaan kyläkirjaan ja ne tallennettiin luettuna äänitteelle sekä esitettiin kirjan julkaisutilaisuudessa. Kyläyhdistyksen nuorten ja lasten kuvataidepiirissä tehtiin kirjoitusaiheisiin sopivat kuvat, jotka olivat tilaisuudessa myös esillä. Niemelän koulun opettajakunta organisoii järjestelyt. Kirjoituskilpailusta tiedotettiin lapsille ja perheille Wilman kautta.

Kirjoitustyö, taitto ja painatus 12/2013 - 9/2014

Kirjoittajapiiri kokosi määrätietoisesti kirjan aineistoa, tekstejä ja kuvia toimittaja Jouko Hannulan kanssa yhdessä. Kirjoitustyö tehtiin osin hankkeen talkootyönä. Kirjoittamiseen sitoutuneet kirjoittajat tekevät kirjoitustyötä itsenäisesti ja toivat tekstejä sekä aineistoja kirjoittajapiirin kokoontumisiin esille ja luettavaksi. Kirjaan koottiin aluetta käsittelevää sekä aikaisempaa, että uutta tutkimusaineistoa. Sitä täydennettiin perimä- ja muistitiedoilla sekä valokuvilla ja kartoilla. Teokseen tallennettiin paikallishistoriaa ja kirjaan tallentui iso määrä alueen nopeasti katoamassa olevaa perimä- ja muistitietoa asuinpaikoista, elinkeinoista, ihmisistä ja yhteiskunnallisten ilmiöiden vaikutuksesta kylän elämään.

Kyläkirja on laajuudeltaan n. 500 sivuinen värillinen teos. Kirjoitustyö tehtiin aikataulussaan syyskuuhun 2014 mennessä, minkä jälkeen taittotyö ja tekstien oikolukeminen aloitettiin. Kirja julkaistiin alkuperäisen suunnitelman mukaan joulukuussa 2014. Hankkeeseen kuuluva ilmaispainosmäärä oli 500 kpl.

Kirjoitustyön aikana tehtiin myös äänitallenteita, jossa kirjoittajat kertovat tarinoita kylästä, ihmisistä ja tapahtumista. Näiden äänitteiden aiheet ovat: Käsityöt, Renkkusilta ja Lentokenttä. Äänitallenteet löytyvät myös Youtubesta. Äänitallenteiden

tekemisen kumppanina olivat JEDU:n Ylivieskan ammattiopiston media-assistenttiopiskelijat.

Teematapahtumat

Hanke oli mukana yhteensä neljässä teematapahtumassa: Joululauluilta 12/2014, Kyläkokkotapahtuman kyläkirjapiste 4/2014, Kesän piknik konsertin kyläkirjapiste 06/2014 ja Koko kylä kodiksi -tapahtumat 8/2014. Tapahtumat keräsivät paljon osallistujia. Tilaisuuksien vapaamuotoisuuden ja ulkoilmassa tapahtuvan toteutuksen vuoksi osallistujien nimitietoja ei ole kerätty. Tiedotusvälineitä kutsuttiin mukaan tapahtumiin.

Kyläkirjan ilmaiskappaleiden jako

Niemelänkylän kyläkirja annettiin maksutta kaikille joiden talon kuva oli kirjassa, Niemelän koulun oppilaiden perheille, kirjoittajille ja hankkeen aktiivisille toimijoille. Jakotilaisuuksia on ollut neljä: 11.12.2014, 15.12.2014, 16.12.2014 ja 17.1.2015. Ilmaiskappaleita jaetaan jatkossa uusille koululaisille, niin kauan kuin kirjoja riittää. Kyläyhdistyksen jäsenet ovat hoitaneet ilmaiskappaleiden jakamisen ja dokumentoinnin.

Niemelän kyläkirjan julkistamistilaisuus

Tilaisuus järjestettiin 11.12.2014 Ylivieskatalo Akustiikassa. Tilaisuuteen kutsuttiin kaikkia hankkeen kanssa yhteistyössä toimineita: kyläyhdistyksen nuorisoryhmä, Ylivieskan kaupunki, Niemelän koulun opettajat, Niemelän kylänäyttelijät, JEDU/Ylivieskan ammattiopisto ja Niemelänkylän maamiesseura ja maa- ja kotitalousnaiset.

Resurssit:

Hankkeen toteutusvastuu oli jaettu Niemelän kyläyhdistykselle ja kirjapiirin jäsenille. Rahoitusvastuu oli Niemelänkylän kyläyhdistyksellä.

Keskeiset toimijat:

1. Kirjoittajapiiri ja vapaaehtoiset 30 henkilöä
2. Kyläyhdistyksen hallitus ja nuorisoryhmä 18 hlöä

3. Kyläläiset n. 300 henkilöä mukana tapahtumissa.
4. Muut toimijatahot mm. tapahtumien järjestelyissä: Niemelän koulun henkilökunta 10 hlö, Kutomatuvan aktiivit 15 hlö, muut kylän yhdistykset 20 hlö.

Tiedotus ja seuranta:

Hankkeesta tiedotettiin avoimesti kyläläisille tapahtumissa, kylätiedotteissa (joka kotiin jaettava), nettisivuilla sekä facebook-ryhmässä. Myös yhteistyössä koulun kanssa tiedotettiin koululaisten perheille Wilman kautta. Hankkeen teemoista ja kyläyhdistyksestä oli kaksi radiohaastattelua ja kaksi lehtikirjoitusta paikallislehdessä ja -radioissa.

Kyläyhdistyksen hallituksen kokouksissa käytiin hankkeen etenemistä läpi ja päätetyt asiat merkittiin kokouspöytäkirjoihin ja muistioihin.